

„אבי היה נאיף מוחמד רחאל (45) ואמי לוטפיה, שהיא היום בת 35. כשנולדתי, אמי הייתה כבת 13. לפני הודשיים רבתי עם בן-דוד שלי, הלכנו מכות, והוא אמר לי שאמי יהודיה.“ בן-הדוד, אחמד גאסם בן 26 אמר, כפי שטוען עבדאללה: „מה אתה עושה פה? אמה שלך יהודיה, לך תחפש אותה! המקום שלך לא בכפר!“

עבדאללה נפגע קשות. אם הוא בן לאשה יהודיה, ולא רוצים אותו יותר בכפר הכי דואי, שיגלו לו לפחות מי הוא! לכן, אחרי שבוע של היסוסים, ניגש עבדאללה אל אביו ושאל אותו: „מי הייתה אמי?“ האב לא האמין למישמעי-אזוניו, נדהם והורה לעבדאללה לחדול לדבר שטויות. עבדאללה התעקש „אני יודע“, השיב לו אביו, „שלוטפיה אינה אמי. מי אמי?“ „אלה שאלות מטופשות“, הצהיר האב. שוב חזר עבדאללה על דבריו, ודרש לדעת מי הייתה אמו. „אמי לא הייתה לוטי-פיה, אשתך“, טען בתוקף. נאיף מוחמד דחף את עבדאללה הצידה, הביט בו ארוכות ויצא. הוא סירב להמשיך לדבר עם בנו באותו נושא. עבדאללה מספר כי מאז, לא מצא מגור חח בביתו. בלילות היה נתקף סיוטים, הוא חש כאילו משהו חונק אותו. שוב

נוכח בקשות אלה. גם חוקרייהמיש-טרה ופקידי משרד-הפנים לא מצאו תשרי בות מיידית. עד היום אין הוכחה לכך שהוא נחטף. הוריו הבדואים, נאיף ולוטפיה ביקרו בביתו של רבה של מיגדל-הימק, אך בנם, עבדאללה, סירב לראות את פניהם. הוא פשוט עזב את המקום. „לא רציתי לראות אותם בוכים, ולא רציתי שיפלו עלי. אני מרגיש שאני יהודי, ואין לי יותר מה לעשות בכפר הבדואי“, אמר. עבדאללה מגלה, היום, שלא הרגיש ב-נות בביתו, כשחויש עבודה, הסתדר תמיד מחוץ לבית. עבד בחקלאות, בתיארויה, למד מכונאות. מהכספים שהרוויח החל ברו-נה לעצמו בית בכפר.

אשר לחשדותיו על כך שלוטפיה אינה אמו האמיתית, מביא עבדאללה סיפור שאי-אפשר לאמתו. הבדואי הצעיר טוען שפנה לפני כחודשיים לזקן כפרו, בשיר כנפיים, בעל המוניטין של ידעו המקום. עבדאללה טוען שהבטיח לזקן כמה אלפי לירות אם יגלה לו מי הייתה אימו האמיתית. הזקן הבטיח לגלות לו את הסוד, אך רק יום לפני מותו, אולם הזקן הלך לעולמו לפני כמה ימים, מבלי שיעמוד בהבטחתו.

לעומת סיפור זה — עבדאללה טוען ש-הזקן אמר לו: „אמא שלך יהודיה, אך יותר לא אגלה לך.“ — מביאה הבדואית נאדיע חסאן, בת 48, שעזרה ללוטפיה ללדת את עבדאללה, הוכחה שאכן הצעיר נולד באוהל, בנוכחותה.

המיילדת המקומית מבית-זרויר הצהירה השבוע, כי טיפלה בעבדאללה כאשר נולד ועקבה אחריו כל השנים, וכי עבדאללה הוא בנה של לוטפיה, אין לי שום ספק,

הבדואים, גנבנו ילד מהיהודים? ומה בכלל כל הסיפור הזה? על החטיפה?“ כך מתייחסים הבדואים לדרישותיו של עבדאללה להתקבל בקרב היהודים. מאידך, במחנה היהודים התקבל עבדאללה בתשור-אות סוערות. שיחות-לפיון בלתי-פוסקות, עשרות מיכתבים וביקורים נוגעים-ללב נר-שמו בביתו של הרב גרוסמן.

„יצחק לא מת!“

הקרב על עבדאללה פותח מחדש הצלקות של פצעים ישנים-נושנים בלבבות של אבות המשוכנעים, כל אחד מהם, ללא צל של ספק, כי הנה קרה הנס. הבן האבוד חזר הביתה. כל אחד מהאבות מוכן להילחם, כדי לזכות בבנו שנתגלה. גם העיתונים הלהיטו את האווירה: „תי-נוק שנישבה“ כתב אחד הצהרונים, מבלי שיוכל להוכיח שאכן, עבדאללה נחטף.

הראשון שהשמיע את הזעקה הנרגשת „בני, בני!“ היה ישראל גבאי בן ה-62, ממושב תירוש שליד בית-שמש, גבאי עלה עם מישפחתו ממרוקו בשנת 1955, ולו ול-אשתו זרה נולדו 10 ילדים. לארץ הגיעו ישראל וזרה רק עם שלושה ילדים, שיבעה בנים ובנות מתו עליהם, עוד במ-רוקן ממחלות שונות.

בשנת 1956 פקד אסון נוסף את מישפחת גבאי. האב יצא יום אחד לעבוד ואשתו עם שלושת הילדים, דויד בן השבע, עליזה בת החמש ויצחק בן השנתיים, הלכו למיר-פאת קופת-חולים. אך האישה לא הגיעה כלל עם ילדיה לקופת-חולים. היא השאירה

עבדאללה בסוכה

הבדואי הצעיר מבית-זרויר צמוד אל הרב ז'ור גרוסמן, רבה של מיגדל-העמק, מאז ביקש ומכריז כי חלומו הוא להיות רב בישראל. „לעולם לא אחזור לבית הבדואי, יהיה מה שיהיה“, אמר, „אני רוצה להיות יהודי!“

את יצחק הפעוט אצל שכנה, בחצר, בדרך למירפאה, בכוננה לקחתו הביתה אחרי ש-תסיים את הביקור אצל הרופא.

זרה נפרדה מבנה הקטן בחצר ביתה של השכנה, הנה בן-חמו, וזו הייתה הפעם האחרונה שהתאה אותה. כעבור שעה, כש-חזרה לחצר ביתה של השכנה, לא מצאה עוד את בנה יצחק. האדמה בלעה אותו. עשרות שוטרים עם כלבי-גיטוש ואנשי המקום סרקו את השטח, אך לא גילו סימן.

שנים רבות עברו מאז נעלם יצחק גבאי באופן כה מיסתריו, אך הוריו לא השלימו אף לרגע עם המחשבה שאבד להם לנצח. האב והאם המשיכו להפש את בנם יצחק במיגורים, אצל המיסיונרים ברחבי המ-דינה. עשר שנים אחרי שיצחק נעלם, מתה אמו וזרה משיברון-לב.

גם אחרי מות אשתו המשיך אליהו לח-פש עקבות של בנו. האב ניזון מן התיקות שיום אחד יפגוש שוב בבנו יצחק, בייחוד אחרי שהרב חיים ביכרוס, ממושב זרוע פסק באוזניו בשעתו: „יצחק לא מת. אתה תראה אותו רק בעוד 20 שנה.“ בהיוודע סיפורו של עבדאללה נזכר יש-ראל גבאי הקשיש בדבריו של הרבי שלו, ומיהר אל ביתו של הרב גרוסמן. הוא התנשק ארוכות עם הצעיר והבדואי הח-ליט שזוהו אביו. הם נצמדו זה אל זה, כאב ובן שפגשו שוב אחרי שנים רבות. לכולם נראה שהפרשה הסתיים בהפייאנד. אך ההפייאנד הפך טראגדיה חדשה. ל-ביתו של הרב גרוסמן הגיעו אבות נוס-פים שילדיהם נעלמו, וביקשו לראות את

שנכחתי כשהוא נולד ואמו היא לוטפיה. מה כל הצחוק הזה? עבדאללה יהודי כמו שאני יהודיה!“ בביתו של הרב גרוסמן, נחקר עבדאללה על הסיבות האפשריות שגרמו לו לטעון: „אני יהודי, אמי הייתה יהודיה, אני רוצה לחזור ליהדות.“ הוא הכתיש מכליזל את האפשרות שהתאהב בחתורה יהודיה ממיג-דל-העמק ומשום כך מנסה לעבור לדת היהודית, כדי שיוכל מאוחר יותר לשאת את בחירת-ליבו.

„לא נכון“, משיב עבדאללה על טענה זו. „אני בכלל עוד לא נגעתי באף בחורה. אבי, נאיף, אומר שאני הייתי עם בחורה מהכפר והתארסתי איתה, אבל זה לא נכון. לא הייתה לי שום בחורה אף פעם אצלנו. בכפר הבדואי, אסור לצאת עם בחורה אם אתה לא מתחתן איתה.“ הוא דיבר בביטחון ובכנות, ופניו לא העידו בו כאילו ניסה להסתיר דבר-מה.

אחדים מתושבי הכפר ידעו לספר של-עבדאללה הייתה ארוסה בבית-זרויר, צעירה בדואית ששמה נעיפה האליל בשיר. הצעיר רה אישרה שהיא מכירה את עבדאללה, אך סירבה לפרט.

אנשי כפרו של עבדאללה רוגזים עליו, אך לא בגלל שהוא רוצה להיות יהודי, אלא בגלל שלא קם ואמר: „אני בדואי, נמאס לי להיות בדואי, נמאס לי להיות בנם של נאיף ושל לוטפיה.“ הם אומרים: „שהיה בריא, לאף אחד לא איכפת אם עבדאללה יהיה יהודי, אבל מדוע לפגוע בהוריו שגידלו אותו 23 שנים? למה שיגידו שאנו

בנם שאבד לפני שנים רבות ועכשיו נת-גלה להם בנס. הרב גרוסמן וקצין-המיש-טרה רביפקד מלכה, ממישטרת מרחב-העמקים, חשו, כי הפרשה עומדת להסתבך. הם היו כמעט משוכנעים שעבדאללה מצא את אביו האמיתי, ישראל גבאי, בדקו את גופו וגילו על גבו כמה צלקות. כפי שתיאר היהודי הקשיש, גבאי גילה שבנו יצחק חלה במחלת דם, ואשה זקנה עשתה לו עירויים-גבנו כדי לרפאו מן המחלה. הרב גרוסמן נדהם, כאשר נוכח שתיאורו של ישראל גבאי תואם צלקות שנמצאו ב-גבו של עבדאללה. גבאי הודיע מיד לרב גרוסמן שהוא לוקח את בנו הביתה, אך הרב לא הסכים. הוא אמר שרק אחרי חקירה מישטרית יאפשר לו להוציא את עבדאללה ממיגדל-העמק. הרב היה כמעט משוכנע שגבאי הוא אביו של עבדאללה, אך היו לו עדיין ספיקות, כיוון שבינתיים הופיעו מועמדים נוספים לאבתות.

„רוצה להיות יהודי!“

בין האבות החדשים, שטענו כי עבדאללה הוא בנם שנחטף לפני כ-20 שנה, היו גם אליהו סבטון, ואשתו ריב-קה, מסלמה ג'. אך ראו את עבדאללה, ו-

המיילדת

נאדיע חסאן רחאל (48) העידה השבוע, כי נכחה בלידתו של עבדאללה בבית הוריו הבדואים. „הוא יהודי כמו שאני יהודיה.“

מייד הכריזו שהבחור הבדואי הוא, ללא ספק, בנם יוסי שנעלם כשהיה בן שבע שנים. גם אביו החדש הזה של עבדאללה גילה, שידוע לו כי לעבדאללה יש כמה צלקות בראשו. נעשתה בדיקה, ונתגלו צל-קת בראשו של עבדאללה. גם אליהו ו-ריבקה סבטון הצטרפו לרשימת המועמדים להיות הוריו של עבדאללה.

מישפחת סבטון ביקשה להוכיח, על-ידי תמונות, כמה דומה הבחור הבדואי להוריו ולילדי המישפחה, האחים והאחיות של יוסי שנעלם. אך גם בקשת-האבהות של מישפחת סבטון לא התקבלה בירבמקום. החוקרים והרב החליטו להיות זהירים. ה-עניין נראה קשה ומסובך מאד.

אך לאישה הבדואית מבית זרויר הטר-ענת שהיתה המיילדת של עבדאללה, יש תשובה ברורה לגבי הצלקות: „לפני כשבע או שמונה שנים נפל עבדאללה מגג הבית, ונפצע קשה בראשו ובגבו. מאז הוא גם צולע.“ סיפרה. יש אמת בדיברי האשה. עבדאללה נלקח אז לבית-החולים, וסבל זמן ממושך עקב הפצעים שנגרמו לו. אך מישפחת סבטון אינה נכנעת. האם, ריבקה, טוענת שאין לה ספק כי עבדאללה הוא בנה, יוסי, שנעלם לפני 17 שנים כששיחק בחלולת בניבעת-עלייה. עבדאללה עצמו חש בנוח בביתו של הרב גרוסמן במיגדל-העמק, וממשך לעבוד כי מכוואי בעיירה. והוא מצהיר: „אם יגלו מי הוריו האמיתיים שלי, אני אלך לביתם. אבל גם אם לי יגלו דבר, גם אז אסרב לחזור לכפר זרויר. אני רוצה להיות יהודי!“

הארוסה

נעיפה חאליל באשיר, הצעירה הבדואית מ-כפר בית-זרויר, הייתה ארוסתו של עבדא-לה זמן ממושך, כך טוענים שכניו.

ניסה לשוחח עם אביו, אך נאיף מוחמד אמר לו: „אתה השתכרת, או השתגעת.“ אז שינה עבדאללה את כיוון החקירה שלו, ופנה אל אמו, לוטפיה. הוא טען שהיא אמרה לו: „אם אגלה לך את הסוד, אתה תעזוב אותנו.“

הודאה זו, היא ששברה אותו סופית. חשדו כי אמו הייתה יהודיה, וכי הוא נחטף מהוריו ומאו החוזק אצל הבדואים, חולל מהפכה בליבו ובמוחו.

„מה כל הצחוק הזה?“

עבדאללה ניסה להיזכר כיצד הגיע למאהל הבדואים, אך הוא הצליח לזכור רק את שנות הלימודים בביית-הספר היסודי, את המורה שלו מוצרת. את העובד דה שאחרי שלוש שנות לימודים החל עזור לאביו לפרנס את המישפחה, והפסיק ללמוד. הוא אינו יודע קרוא וכתוב, ו-העברית שבפיו דלה. יום אחד, כשמלאו לו 16 שנים, לקחו אביו לנצרת, למישרד הפנים. כשעזב באותו יום קיבל את תעודת-הזהות שלו. בוחור מכך לא הצליח עבדאללה להיזכר. מה היה קודם, לפני בית-הספר היסודי? באיזה בית עשה את צעויו הראשונים? הרב דויד גרוסמן נתבקש על-ידי הצעיר הבדואי המובלבל והנסער למצוא לו את הוריו. מי הם? היכן הם? אך לא רק הרב גרוסמן היה חסר-אונים